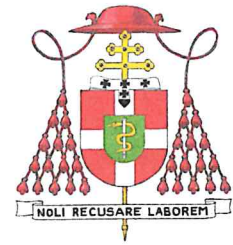

Aartsbisdom Utrecht
Maliebaan 38-40 3581 CR Utrecht
Postbus 14019 3508 SB Utrecht
Telefoon: 030-2361571
E-mail : aartsbisschop@aartsbisdom.nl

Aan de pastoors en andere priesters, diakens,
pastoraal werkers en religieuzen in het
Aartsbisdom Utrecht

datum	referentie	onderwerp
21 september 2020	2020.00490	Liturgievieringen in het Aartsbisdom Utrecht in coronatijd

Broeders en zusters,

Velen in het Aartsbisdom Utrecht zijn met grote zorg en toewijding bezig ten dienste van de liturgie in onze parochies overeenkomstig het 'protocol kerkelijk leven op anderhalve meter' van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland. Degenen die zich hiervoor inzetten zijn wij zeer erkentelijk. In de vergadering van de Bisschoppenconferentie deze maand is daarover verder gesproken. Het blijven spannende en onzekere tijden, zeker nu het coronavirus opnieuw opleeft en zich een tweede golf lijkt aan te dienen. Alle voorzichtigheid blijft daarom geboden.

Doordat wij met elkaar ons kerkelijk leven, met de nodige zorg om nieuwe besmettingen met het coronavirus te voorkomen, zoveel mogelijk vorm geven, in het bijzonder tijdens de vieringen van de liturgie, is het tot nu toe goed gegaan en zijn er in onze kerken nog geen uitbraken of verspreidingen van het virus geconstateerd. Daarom - ook al neemt het aantal besmettingen met het virus de laatste weken weer toe - durven wij het als Utrechtse bisdomstaf aan om de getroffen coronamaatregelen op enkele punten te verruimen, met alle voorzichtigheid die daarbij vereist is. Hieronder worden deze verruiming met de daarbij behorende richtlijnen vermeld. Ook wordt hieronder aanvullende informatie gegeven bij het landelijke protocol van de Bisschoppenconferentie.

Diakens en pastoraal werkers kunnen Woord- en Communievieringen leiden

Het landelijk protocol gaat in principe uit van de viering van de Eucharistie. Dit is de bron en het hoogtepunt van het christelijk leven, waarin we het Paasmysterie vieren en ontvangen. Helaas kan in ons aartsbisdom de Eucharistie door een gebrek aan priesters niet overal worden gevierd. Veel mensen, met name in zorginstellingen, kunnen daardoor langdurig van het ontvangen van de H. Communie verstoken blijven. Omdat valt te voorzien dat de coronaviruspandemie voorlopig voortduurt, kunnen daarom vanaf heden diakens en pastoraal werkers met een actuele zending van de aartsbisschop van Utrecht tevens voorgaan in Woord- en Communievieringen, zowel in onze parochiekerken als in tehuizen/instellingen. Daarbij dient de nodige voorzichtigheid t.a.v. hygiëne, ventilatie en fysieke afstand worden betracht. Evenals in de Eucharistie zal in de Woord- en

Communieviering het uitreiken van de H. Communie met een pincet of schepje dienen te gebeuren van achter een hoestscherm of met gebruikmaking van een gelaatsscherm. Deze zullen na gebruik goed gereinigd moeten worden. Overigens zijn ook Woord- of gebedsdiensten een belangrijke vorm van liturgie, waarin naast diakens en pastoraal werkers ook veel vrijwilligers een taak vervullen.

Hoestscherm en gelaatsscherm

In de meeste van onze kerken zijn hoestschermen geplaatst. Dat blijft de voornaamste bescherming tussen degene die de H. Communie ontvangt en degene die deze uitreikt. In vieringen waaraan veel gelovigen deelnemen, is het toegestaan dat er naast de priester, diaken en pastoraal werker anderen (lector, acoliet/oudere misdienaar of koster) zijn die de H. Communie mee uitreiken, speciaal als een viering niet al te lang mag duren mede om een priester, diaken of pastoraal werker de gelegenheid te geven om op tijd naar een eventuele volgende viering in een andere kerk te kunnen vertrekken. Gelovigen die zitten in een scootmobiel, rolstoel of zij die slecht ter been zijn en die niet of moeilijk van hun plaats kunnen komen, kunnen op hun plaats de H. Communie ontvangen en wel met een pincet of schepje. Het is niet toegestaan dat anderen met hun hand de H. Communie doorgeven aan degenen die niet naar het hoestscherm kunnen komen.

Wanneer een priester in de Eucharistieviering of een diaken of pastoraal werker in een Woord- en Communieviering het nodig acht geassisteerd te worden bij het uitreiken van de H. Communie, dan zal degene die dat doet en die niet achter een hoestscherm kan plaatsnemen een gelaatsscherm dienen te dragen. Dat geldt ook voor zalen in bijvoorbeeld tehuizen die speciaal ingericht worden voor een Eucharistieviering of een Woord- en Communieviering. Vanzelfsprekend reinigen en ontsmetten degenen die de H. Communie uitreiken goed hun handen voordat H. Communie wordt uitgereikt.

Tijd tussen vieringen in één kerkruimte

Wanneer in een kerk of kapel er meerdere liturgievieringen op één dag plaatsvinden - hetgeen in onze parochies in het bijzonder met Kerstmis het geval zal zijn -, dan zal er tussen de vieringen voldoende tijd moeten zijn om de ruimte goed te kunnen ventileren en schoon te maken. In het landelijk protocol staat er daarom dat er hooguit één viering per dagdeel plaats kan vinden. Dit heeft de nodige vragen opgeroepen en van diverse kanten is verzocht over deze maatregel meer duidelijkheid te verschaffen. De richtlijn is dat na het einde van de ene viering de volgende viering pas minstens drie uur later kan beginnen.

Verwarming

Het Economencollege van onze Kerkprovincie komt op korte termijn met een advies aangaande de verwarming van onze kerken in relatie tot het ventileren dat ook tijdens de vieringen noodzakelijk is.

Vormselvieringen

Steeds meer parochies hebben weer vormselvieringen gepland of zijn voornemens dat te gaan doen. In een aantal gevallen kan dit betekenen dat vormelingen verdeeld moeten worden over meerdere vormselvieringen gezien het aantal personen dat maximaal in een kerk aanwezig kan zijn vanwege de noodzakelijke 1.5 meter afstand. Wanneer deze vormselvieringen op zaterdagen gepland worden - zeker als er in één kerk meerdere vieringen achter elkaar zijn - kan het H. Vormsel ook toegediend worden tijdens een Woord- of gebedsdienst, waardoor de viering korter duurt, zodat de tweede viering eerder kan aanvangen. Na de toediening van het H. Vormsel worden dan de voorbeden gebeden waarna het Gebed des Heren, een slotgebed, een eventuele slotgedachte en de zegen volgen.

Voor de zondag als Dag des Heren blijft de Eucharistie de liturgieviering waarin het H. Vormsel wordt toegediend.

De ruim 40 reeds geplande en deels reeds voorbereide vormselvieringen die sinds het uitbreken van de coronapandemie geannuleerd moesten worden, zullen alsnog moeten plaatsvinden. Het is voor de vormheren niet mogelijk om celebrant te zijn in alle geannuleerde vormselvieringen en de nieuwe die weer gepland worden. Indien nodig kan in de periode van de coronaviruspandemie de pastoor van de parochie of een andere priester van het pastoraal team delegatie aanvragen om namens de aartsbisschop dit sacrament toe te dienen aan de vormelingen in hun parochie(s).

Gelieve dit verzoek - en ook andere vragen betreffende vormselvieringen - per e-mail te richten tot de heer G.L.M. Lokate: Lokate@aartsbisdom.nl

Voor verdere vragen betreffende de liturgievieringen in ons aartsbisdom kunt u zich wenden tot Mgr. H.W. Woorts, bisschoppelijk vicaris voor liturgie: woorts@aartsbisdom.nl

In de hoop u hiermee van dienst te zijn, wens ik u namens de gehele bisdomstaf Gods zegen voor uw pastorale werkzaamheden, in het vertrouwen dat de Heer ons verder leidt in deze moeilijke tijd.

Willem Jacobus kardinaal Eijk
Aartsbisschop van Utrecht